

De aldaar aangenomen tekst luidt:

STATUTEN.

I. Van den Naam.

ART. 1. De Vereeniging, genaamd Sociaal-Democratische Partij in Nederland, is gevestigd te Amsterdam.

II. Van het Doel.

ART. 2. Het doel en streven der partij is neergelegd in haar beginselprogram, luidende:

De ontwikkeling der maatschappij heeft geleid tot de kapitalistische voortbrengingswijze, waarbij de grond en de andere arbeidsmiddelen zich bevinden in handen van enkele personen, tegenover welke zich de klasse heeft gevormd van hen, die, van alle bezit ontbloot, totaal van de bezittende klasse afhankelijk zijn.

Deze kapitalistische voortbrengingswijze heeft ten gevolge, dat de bezittende klasse zich steeds meer en meer verrijkt ten koste der niet-bezitters, wier armoede toeneemt met hun groeiend aantal en die worden vermeerderd met die leden van den ondergaanden middenstand, welke door de onmogelijkheid om de concurrentie tegen het groot-kapitaal vol te houden, hun klein bezit hebben verloren en tot proletariërs zijn gemaakt.

Toenemende werkloosheid tegenover overmatig lange arbeidsdagen: gebrek aan koopkracht bij de massa, waardoor de ontzaglijke vermeerdering van het maatschappelijk arbeidsvermogen haar niet ten goede komt, en de snelle opeenvolging van crisissen en faillissementen bewijzen, dat onder het stelsel der bestaande particuliere voortbrengingswijze de menschheid de productie niet meer kan beheerschen.

Nevens deze teekenen van ondergang der bestaande voortbrengingswijze voeren de noodzakelijkheid om de machinerie op groote schaal in exploitatie te brengen, de snelle samentrekking van alle arbeidsmiddelen in handen van een steeds kleiner wordend getal personen en de vereeniging van dezen tot alle concurrentie doodende maatschappijen (trusts enz.) noodwendig tot de maatschappelijke organisatie der voortbrenging (socialistische maatschappij).

Onder den invloed der oeconomische revolutie heeft een deel van het proletariaat zich vereenigd met het doel, om de totstandkoming der socialistische voortbrengingswijze te bevorderen.

Bij dit streven stuit het op den tegenstand der bezittende klasse, die hierbij gebruik maakt van de staatsmacht om het bestaande oeconomische stelsel te handhaven, waarbij zij steunt op dat gedeelte van het proletariaat, dat nog niet tot bewustheid van zijne taak als revolutionaire klasse is gekomen.

Hieruit heeft zich de klassenstrijd ontwikkeld, die zich zoowel openbaart in den strijd eener zelfstandige arbeiderspartij om de politieke macht en ter opwekking van het klassebewustzijn bij de arbeiders, als in den strijd der vakverenigingen tegen de patroons ter verkrijging van verbeterde arbeidsvoorwaarden.

Het is de internationale sociaal-democratie, waarin de arbeiders der geheele wereld die tot bewustzijn van hunne taak in den klassenstrijd zijn gekomen, zich hebben georganiseerd.

De Sociaal-Democratische Partij in Nederland stelt zich ten doel, het Nederlandsche proletariaat te doen deelnemen aan dien internationalen strijd der arbeidende klasse.

Zij wil daarbij zooveel mogelijk alle oeconomische of politieke beweging der arbeiders ter verkrijging van betere levensvoorwaarden zoodanig ondersteunen, dat daardoor hun klassebewustzijn wordt opgewekt en hunne macht tegenover de bezittende klasse wordt versterkt.

Zoolang het den arbeiders nog niet mogelijk is de staatsmacht in handen te nemen, zal zij trachten alle politieke rechten te veroveren en deze te gebruiken, zoowel om het geheele proletariaat in den klassenstrijd te organiseeren, als om invloed te verkrijgen op de wetgeving ter invoering van onmiddellijke verbeteringen in den toestand der niet-bezittende klasse en tot bespoediging der oeconomische revolutie.

III. Van de middelen.

ART. 3. De partij tracht dit doel te bereiken door de volgende middelen:

- a. het deelnemen aan verkiezingen voor alle openbare vertegenwoordigende en besturende lichamen;
- b. het bevorderen en steunen der vakorganisatie;
- c. het bevorderen en steunen der door het congres aante wijzen vormen van arbeiderscoöperatie;
- d. het uitgeven van bladen;
- e. het uitgeven, verspreiden en verkoopen van boeken, brochures en vlugschriften en het handeldrijven daarin, ook als zij niet door de partij zijn uitgegeven;

- f. het beleggen van openbare-, cursus- en andere vergaderingen;
- g. het richten van verzoekschriften aan vertegenwoordigende en besturende lichamen;
- h. het gebruik maken van bij de grondwet en andere wetten aan de Nederlandsche burgers toegekende rechten.

IV. Van de indeeling.

ART. 4. De leden der partij vormen afdeelingen, die in elke gemeente of in een deel eener gemeente of in een combinatie van gemeenten kunnen gevestigd zijn.

Niemand kan lid zijn van meer dan een afdeeling.

V. Van de afdeelingen en leden.

ART. 5. De afdeelingen laten ieder toe tot het lidmaatschap, die den wensch daartoe kenbaar maakt en 18 jaar oud is. Geroyeerde leden zijn onderworpen aan ballotage.

Leden kunnen wegens grove vergripen tegen de beginselen der partij of wegens groote contributieschuld geroyeerd worden door hun afdeeling. In het eerste geval hebben zij beroep op Partijbestuur en Congres.

ART. 6. Een afdeeling bestaat uit minstens 6 leden.

In bijzondere gevallen, ter beoordeeling van het partijbestuur, kan een afdeeling, waarvan het aantal leden beneden zes daalt, blijven bestaan.

ART. 7. Afdeelingen, die handelen in strijd met de statuten of de congresbesluiten, kunnen door het partijbestuur geschorst en op het eerstvolgend congres voorgedragen worden tot roeyement.

Neemt het congres dit roeyement niet aan, dan is de schorsing opgeheven.

ART. 8. Bewoners van plaatsen waar geen afdeeling is gevestigd, geven zich voor het lidmaatschap op bij het partijbestuur en heeten algemeene leden. Over hun roeyement beslist het partijbestuur, behoudens beroep op het congres.

VI. Van het Congres en het Partijbestuur.

ART. 9. Het hoogste gezag in de partij is het Congres. Het congres bestaat uit afgevaardigden der afdeelingen, het Partijbestuur, de redactie van het partijorgaan, de kamerfractie en de partijgenooten, die door het partijbestuur voor de

discussie over bepaalde punten van behandeling zijn uitgenoodigd.

Het stemrecht wordt op het congres uitsluitend door de afgevaardigden uitgeoefend.

Het jaarcongres heeft plaats op nader te bepalen dag of dagen in een der maanden Maart, April, Mei of Juni.

Het partijbestuur kan te allen tijde een buitengewoon congres bijeenroepen of een spoedreferendum houden.

Het is hiertoe verplicht, wanneer een aantal afdelingen, te zamen vertegenwoordigend $\frac{1}{3}$ der partijleden, het verlangen.

ART. 10. De partij wordt bestuurd en vertegenwoordigd door het partijbestuur, bestaande uit zeven leden.

De voorzitter en twee leden van het partijbestuur vormen het dagelijksch bestuur en wonen te Amsterdam. De 4 overige leden moeten buiten Amsterdam woonachtig zijn.

Zij en de overige 4 leden van het partijbestuur worden bij referendum gekozen uit de kandidaten, waarvan er minstens drie in Amsterdam woonachtig moeten zijn, door de afdelingen gesteld.

De voorzitter en de secretaris worden in functie gekozen.

Voor alle partijbestuursleden wordt ter benoeming bij eerste stemming volstreekte meerderheid van stemmen vereischt.

Het partijbestuur treedt elk jaar, zes weken na het jaarcongres af. De leden zijn herkiesbaar.

ART. 11. Op het jaarcongres wordt behandeld:

- a. Jaarverslag van het partijbestuur omtrent de werkzaamheid zoowel van de partij als van het partijbestuur sinds het vorige congres;
- b. financieel verslag der partij;
- c. de werkzaamheid der partijgenooten in de Tweede Kamer en desverlangd ook van die in andere vertegenwoordigende lichamen;
- d. de redactie van het orgaan der partij;
- e. de voorstellen der afdelingen en die van het partijbestuur.

ART. 12. Alle door het congres aangenomen voorstellen worden binnen 4 weken na het congres aan het referendum der leden onderworpen. Zij worden van kracht, zoodra zij door het referendum zijn goedgekeurd.

Het congres kan van bepaald aangewezen besluiten de onmiddellijke uitvoering gelasten, zonder dat daarvoor een referendum moet plaats hebben.

VII. Van de Geldmiddelen.

ART. 13. De geldmiddelen der partij bestaan uit:

- a. contributiën van afdeelingen en algemeene leden;
- b. schenkingen;
- c. erfstellingen en legaten;
- d. renten van eigendommen en inkomsten uit ondernemingen;
- e. andere inkomsten.

De geldmiddelen worden beheerd door het partijbestuur.

ART. 14. Elk jaar binnen 4 weken na het congres wijst de afd. Amsterdam uit haar midden 3 leden aan tot een commissie van contrôle, welke ieder kwartaal de boekhouding met de kas en de bescheiden van den penningmeester naziet.

VIII. Van het Partijblad.

ART. 15. De partij geeft een partijblad uit.

IX. Slotbepalingen.

ART. 16. De organisatie en de werkwijze der partij wordt in bijzonderheden geregeld door een huishoudelijk reglement, dat door het congres wordt vastgesteld.

De afdeelingen stellen huishoudelijke reglementen vast, die de goedkeuring van het partijbestuur behoeven om van kracht te zijn.

ART. 17. In gevallen, waarin door de statuten en door het huishoudelijk reglement niet wordt voorzien, beslist het partijbestuur. Zoo noodig wordt door het eerstvolgend congres de gebleken leemte in statuten of huishoudelijk reglement aangevuld.

ART. 18. De vereeniging S. D. P. wordt gerekend te zijn opgericht 14 Maart 1909.

ART. 19. Tot ontbinding der vereeniging kan alleen worden besloten door het congres met $\frac{2}{3}$ van het aantal stemmen.

Bij ontbinding wordt ten aanzien der bezittingen gehandeld overeenkomstig art. 1720 van het Burgerlijk Wetboek.

ART. 20. Wijziging dezer statuten kan alleen geschieden door een congres.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

I. Van de Afdeling en haar Leden.

ART. 1. Kennisgeving van de oprichting eener afdeling aan het partijbestuur is vergezeld van een opgave der bestuursleden en van een lijst der leden met vermelding van adres, geslacht en beroep en al of niet geabonneerd zijn op „de Tribune.”

ART. 2. Iedere afdeling is verplicht, binnen 8 weken na haar oprichting haar huishoudelijk reglement ter goedkeuring aan het partijbestuur te zenden.

Wijzigingen worden eveneens ter goedkeuring aan het partijbestuur gezonden.

ART. 3. Geschorste afdelingen ontvangen wel alle stukken, uitgaande van het partijbestuur, zij mogen echter niet aan stemmingen deelnemen, noch voorstellen indienen voor het congres.

Op het congres, dat over hun roeyement te beslissen heeft, hebben zij over het roeyement-voorstel recht van discussie.

ART. 4. De afdelings-secretarissen zenden elk jaar, uiterlijk 8 weken vóór het jaarcongres, hun jaarverslag in bij den partij-secretaris. Aan het begin van elk kalenderkwartaal doen zij den partij-secretaris een opgave toekomen van de in het voorgaande kwartaal zich voorgedaan hebbende wijzigingen in de ledenlijst.

ART. 5. Afdelingsleden, die zich vestigen op plaatsen, waar geen afdeling bestaat, worden algemeen lid.

II. Van de Algemeene Leden.

ART. 6. Algemeene leden geven van verandering van adres kennis aan den partij-secretaris. Zijn zij verhuisd naar een plaats, waar een afdeling is, dan geeft de partij-secretaris daarvan kennis aan den secretaris dier afdeling.

III Van de Leden der Partij in openbare lichamen.

ART. 7. Niemand mag candidaat gesteld worden voor lid van de Tweede Kamer zonder goedkeuring van het partijbestuur. Geen candidaten mogen worden gesteld dan die 1 jaar lid der partij zijn.

Van candidaatstelling voor andere openbare lichamen moet mededeeling gedaan worden aan het partijbestuur.

ART. 8. Voorstellen voor het congres kunnen worden ingediend door de afdelingen en het partijbestuur.

Ieder algemeen lid heeft het recht bij een afdeeling zijner keuze voorstellen in te dienen voor het congres. Hij mag deze voorstellen mondeling ter afdeelvingsvergadering toelichten.

Het jaarcongres bepaalt de plaats waar het volgende jaarcongres zal worden gehouden.

ART. 9. Alle voorstellen voor den beschrijvingsbrief van het jaarcongres worden ingediend bij den partij-secretaris minstens 8 weken vóór het congres. Zij worden minstens 6 weken vóór het congres in het partijblad gepubliceerd.

Amendementen op deze voorstellen kunnen door de afdeelingen uiterlijk 4 weken vóór het congres worden ingediend. Alle voorstellen, zoowel als alle amendementen moeten worden gesteund om in behandeling te worden genomen op 't congres. De voorsteller heeft het recht van inleiding.

De beschrijvingsbrief, bevattende alle voorstellen en alle amendementen, benevens de jaarverslagen der partij en haar instellingen en het rapport van de commissie van contrôle, wordt minstens 3 weken vóór het congres in het partijblad gepubliceerd.

ART. 10. Iedere afdeeling heeft het recht bij een ledental tot 25, één afgevaardigde te zenden; bij 26—50, twee, bij 51—100, drie en voor elke 50 leden daarboven één afgevaardigde meer.

De afgevaardigden moeten gekozen zijn in een huishoudelijke vergadering der afdeeling, minstens 8 dagen vóór het congres.

Elke afgevaardigde moet voorzien zijn van een geloofsbrief, waarvan het formulier door het partijbestuur wordt verstrekt.

ART. 11. Iedere afdeeling brengt zooveel stemmen uit als zij leden telt volgens de laatste opgave, verstrekt aan het partijbestuur, ingevolge art. 4.

Over maatregelen van orde wordt hoofdelijk gestemd.

Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.

Bij eerste stemming over personen beslist de volstreckte meerderheid der uitgebrachte stemmen. Daarna de meeste stemmen. Is er bij eerste stemming door niemand een volstreckte meerderheid verkregen, dan is er herstemming tusschen de twee die het grootst aantal stemmen op zich vereenigd hadden.

Bij stemming over zaken wordt bij slaking van stemmen het voorstel geacht te zijn verworpen.

ART. 12. Het congres is openbaar. In buitengewone gevallen kan het P. B. beslissen tot het houden van een huishou-

delijké zitting behoudens goedkeuring van het congres in die zitting.

ART. 13. De partij-secretaris publiceert binnen twee weken na het congres in het partijorgaan de op het congres aangenomen voorstellen en verzendt, indien referendum moet plaats hebben, de stembiljetten aan de afdeelingen en aan de algemeene leden.

ART. 14. De afdeelingen houden binnen vier weken na het congres een huishoudelijke vergadering, waarin de afgevaardigden verslag uitbrengen en het referendum wordt gehouden.

ART. 15. De partij-secretaris publiceert binnen zes weken na het congres den uitslag van het gehouden referendum.

IV. Van het Partijbestuur.

ART. 16. De leiding der partij, het beheer der geldmiddelen en eigendommen, de uitvoering der congresbesluiten, de handhaving der statuten en reglementen is opgedragen aan het partijbestuur.

ART. 17. Vier weken vóór het jaarcongres geven de afdeelingen de candidaten op, bedoeld in artikel 10, alinea 3 der statuten.

ART. 18. De verkiezing heeft plaats bij referendum, in artikel 12 genoemd.

ART. 19. In tusschenrijdsche vacatures van het partijbestuur wordt binnen 4 weken door een referendum voorzien, tenzij zulk een vacature ontstaat binnen 6 weken vóór het congres.

ART. 20. Het D. B. der partij vergadert minstens eenmaal per week.

V. Van de Geldmiddelen.

ART. 21. De afdeelingen zijn verplicht, voor ieder harer leden 2 cents per week in de partijkas te storten.

Voor man en vrouw uit één gezin samen 3 cent.

ART. 22. Uiterlijk vóór 15 April, 15 Juli, 15 October en 15 Januari zenden de afdeelingsspenningmeesters voor ieder hunner afdeelingleden de verschuldigde contributie aan den penningmeester. Het aantal leden te rekenen naar dat van den laatsten dag van het voorafgaande kalenderkwartaal.

ART. 23. Algemeene leden betalen een jaar-contributie van minstens 4 gulden, in eens of in termijnen te voldoen.

VI. Van de Pers.

ART. 24. De redacteur(en) van het partijorgaan „de Tribune” wordt(en) benoemd door het jaarcongres.

Eveneens wordt door het jaarcongres benoemd een commissie van beheer, bestaande uit drie leden.

Deze commissie is verantwoordelijk aan het partijbestuur en legt elk jaar een financieel verslag over aan het jaarcongres.

ART. 25. Indien de redacteur(en) van het partijorgaan geen lid is (zijn) van het partijbestuur, heeft hij (hebben zij) recht krachtens zijn (hun) functie de vergaderingen van het partijbestuur bij te wonen.

Hij (zij) heeft (hebben) adviseerende stem.

ART. 26. Er bestaat een commissie, die benoemd wordt door het jaarcongres, ter beslechting van geschillen tusschen de redactie van het partijorgaan en inzenders-partijgenooten.

ART. 27. De leden zijn verplicht zich te abonneeren op het partijorgaan, behoudens uitzonderingen ter beoordeeling aan het bestuur, met dien verstande, dat partijleden, tot één gezin behoorend, verplicht zijn tot slechts één abonnement.

VII. Slothepalingen.

ART. 28. In alle geschillen, voortvloeiende uit de toepassing van statuten en reglement, beslist het partijbestuur, behoudens beroep op het congres.

ART. 29. In elk onvoorzien spoedeischend geval, de partij of haar instellingen betreffende, beslist het partijbestuur, onder verantwoordelijkheid aan het congres.

ART. 30. Dit reglement treedt in werking zoodra het door de partij is goedgekeurd.

ART. 31. Wijziging van dit reglement kan alleen geschieden door het congres.